

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.324/2009/10.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év október hó 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A zugírászat vétsége és más bűncselekmények miatt H.A.J. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Ráckevei Városi Bíróság 4.B.530/2004/12. számú ítéletét, valamint a Pest Megyei Bíróság 1.Bf.584/2007/13. számú végzését annyiban változtatja meg, hogy H.A.J. terheltet az ellene 11 rb. közokirattal visszaélés vétsége [Btk. 277.§ (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti, egyebekben a megtámadott határozatokat hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 8.300.- (nyolcezer-háromszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

H.A.J. terheltet a Ráckevei Városi Bíróság a 2007. május hó 22. napján kelt 4.B.530/2004/12. számú ítéletével zugírászat vétsége, 11 rendbeli közokirattal visszaélés vétsége és 2 rendbeli magánlaksértés vétsége miatt halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés 1 napi tételének az összegét 250 forintban állapította meg, így az összesen kiszabott 75.000

forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén napi tételenként kell 1-1 napi szabadságvesztésre átváltoztatni. Az ügyben eljáró Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. július hó 4. napján kelt 1.Bf.584/2007/13. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás lényege a következő.

H.A.J. szakközépiskolai végzettséggel rendelkezett és a bűncselekmény elkövetésének idején biztonsági őrként dolgozott.

2002. évben F.G-né részére előzetes megállapodás alapján jogosultság nélkül, különböző beadványokat szerkesztett, amelyekért rendszeres anyagi ellenszolgáltatásban részesült. H.A.J. 2002. február 12. és 2002. november 24. között az R-i Polgármesteri Hivatalhoz egy, a Környezetvédelmi Felügyelőséghez kettő, az R-i Önkormányzat jegyzőjéhez hat, M.E. csoportvezetőnek három, a P. Megyei Közútkezelőnek kettő, az Állami Népegészségügyi és Tisztviselők Szakszervezetének egy, végül a Pest Megyei Bírósághoz egy keresetlevelet szerkesztett és küldött el. Ez alatt az idő alatt összesen tizenhat okiratot szerkesztett és adott be különböző hatóságokhoz.

F.G-né anyagi ellenszolgáltatásként részben önként, részben H.A.J. kifejezett kérésére 10.000 forint készpénzt, valamint különböző élelmiszereket és műszaki cikkeket, összesen mintegy 140.000 forint értékben adott.

F.G-né a későbbiekben ügyvédet kívánt meghatalmazni és kérte a terheltet, hogy az eddig birtokába került, az ügygel összefüggő közokiratokat adja vissza részére. A terhelt az iratok visszaadását a jogosult többszöri felhívása ellenére megtagadta és az időközben meghatalmazott ügyvéd ez irányú kérését sem teljesítette. A terhelt az R-i Polgármesteri Hivaltaltól és az R-i Járási Tanácstól, valamint az R-i Nagyközségi Tanács Végrehajtó Bizottságától, illetve a Pest Megyei Cégbíróságtól és a Pest Megyei Közigazgatási Hivaltaltól, valamint a Középdunavölgyi Környezetvédelmi Felügyelőségtől származó, összesen tizenegy okiratot tartott vissza jogosulatlanul.

A terhelt gyermekeivel, H.P.-vel és H.T.-vel közösen lakott az Sz., Napsugár u. 20. szám alatti lakásban. H.P. és H.T. tanulók voltak, hétközben kollégiumban laktak, így csak hétvégeken jártak haza. 2005. szeptember 16. napján az iskolából hazatérő H.T. az említett lakásba nem tudott bejutni, ugyanis a kerítés mellett lévő személybejárat kapuját a terhelt lehegesztette, míg a kerítés nagyobb kapuját egy betontuskóval torlaszolta el. H.T. végül is a kaput benyomva bejutott az udvarra, majd onnan a lakásba, ahonnan azonban a terhelt a sértettet kilökdöste az utcára és a

továbbiakban megakadályozta, hogy oda visszatérjen. H.T. hívására megjelent testvére, H.P. is, aki próbálkozása ellenére nem tudott bejutni a lakásába. A terhelt felszólítás ellenére sem engedte be a sértetteket, és a kapukat sem tette rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotba.

A jogerős bírósági határozatok ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben az ítéletek hatályon kívül helyezését és bűncselekmény hiányában felmentését kérte. Arra hivatkozott, hogy az első- és a másodfokú tárgyalás során jegyzetei, iratai, bizonyítékai számára hozzáférhetetlenek voltak, az ügyvéddel való kapcsolat felvételét nem biztosították, így nem állt módjában érdemi védekezést előterjeszteni. Ennek következtében az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg és mindvégig korlátozta védekezési szabadságában.

Kifogásolta, hogy az eljárás során a vád állításait cáfoló volt országgyűlési képviselőt tanúként nem hallgatták meg és nem vették figyelembe az általa előterjesztett új bizonyítékokat, nem vizsgálták körültekintően a sértett rokonainak terhelő vallomásait, illetve azok szavahihetőségét.

Állítása szerint tevékenységéért ellenszolgáltatást nem kért, semmiféle előnyt nem követelt a maga részére. F.G-né az anyagi javakat az ő akarata ellenére, esetenként tudta nélkül juttatta el hozzá.

A terhelt a felülvizsgálati indítványában a továbbiakban a település helyi vezetőinek összefonódását, az útépítéssel kapcsolatos visszaéléseket, jogellenes ingatlanügyleteket és telek parcellázások visszaosságait részletezte, amelyek leleplezése motiválta az ügyintézés bonyolításában. Álláspontja szerint ebben akadályozták meg akkor, amikor a zugírászat miatt alaptalanul vádat emeltek és büntetőeljárást indítottak vele szemben.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1107/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben azonban eltérő okból, alaposnak tartotta. Álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján a 11 rendbeli közokirattal visszaélés vétségében történő bűnösség megállapítása az anyagi büntetőjog szabályainak megsértésével történt. A terhelt a Btk. 277.§ (1) bekezdésében meghatározott közokirattal visszaélés bűncselekményének egyik elkövetési magatartását sem valósította meg, ezért indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a 11 rendbeli közokirattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel, míg egyéb vonatkozásokban a határozatokat hatályában tartsa fenn.

H.A.J. terhelt a nyilvános ülésen felülvizsgálati indítványát változatlanul fenntartotta. A védő a terhelt felmentését, a büntetés enyhítését, illetve a jogerős határozatok hatályon kívül helyezését kérte, míg a legfőbb ügyész képviselője az írásbeli indítványával egyezően szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány - az ügyészi átiratban írtaknak megfelelő körben és indokkal - részben alapos.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416.§ (1) bekezdésében tételesen felsorolt okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. Ennek megfelelően a felülvizsgálati indítványban hivatkozott eljárási szabálysértések, a bizonyítási indítványok elutasításának, és a bizonyítékok mérlegelésének sérelmezése, illetve védekezésének korlátozására, a tényállás felderítetlenségére vagy megalapozatlanságára vonatkozó kifogásai felülvizsgálat alapját nem képezhetik.

A Be. 423.§-ának (1) bekezdése szerint a jogerős határozatban írt tényállás a felülvizsgálati eljárásban is irányadó és az eredményesen nem támadható. A tényállásban nem szereplő tények nem vizsgálhatók.

Az irányadó tényállás a felülvizsgálati indítvánnyal szemben rögzíti, hogy a terhelt F.G-nétől kapott írásbeli meghatalmazás alapján rendszeresen szerkesztett különböző hivatalos beadványokat, többek között keresetlevelet is és ezeket az iratokat az illetékes hatóságokhoz továbbította. A tényállás szerint a terhelt ezen tevékenységéért a megbízó részéről rendszeresen anyagi ellenszolgáltatásban részesült. E tényállás alapján az ügyben eljáró bíróságok az anyagi büntető jogszabályok helyes alkalmazásával állapították meg H.A.J. terhelt bűnösségét a Btk. 248.§ (1) bekezdése szerinti zugírással vétségében.

A terhelt nem volt jogosult arra, hogy anyagi ellenszolgáltatás fejében különböző iratokat, beadványokat, keresetlevelet készítsen. A bűncselekmény tényállási eleme az üzletszerűség, amely a rendszeres anyagi haszonszerzésre való törekvést jelenti. H.A.J. az irányadó tényállás szerint alig tíz hónap leforgása alatt összesen tizenhat különböző beadványt szerkesztett, amelyekért készpénzt és különböző anyagi javakat kapott. Az üzletszerűség megállapításának nem feltétele, hogy az elkövető az anyagi javakra ténylegesen szert tegyen, elegendő a tényállásszerűséghez az arra való törekvés. Ugyancsak nincs jelentősége annak sem a felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben, hogy a megbízó önként vagy kérésre részesítette rendszeres ellenszolgáltatásban a terheltet.

A felülvizsgálat során nem vehető figyelembe a terhelt azon hivatkozása, miszerint tevékenységét a település helyi viszonyainak - összefonódások, jogellenes építkezések, telekmegosztások, parcellázások stb. - leleplezése és feltárása motiválta. A felülvizsgálati indítványban írtaknak sem tárgyi, sem személyi összefüggései nincsenek a vád tárgyává tett és a zugírást megállapításának alapjául szolgáló tényekkel.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt sem a megbízó, sem a megbízott ügyvéd felszólítására nem szolgáltatott vissza összesen tizenegy darab olyan közokiratot, amelyet különböző hatóságok állítottak ki a korábban folyamatban volt hivatalos ügyekben.

Az ügyben eljáró bíróságok a terhelt bűnösségét e tényállás alapján 11 rendbeli közokirattal visszaélés vétségében is megállapították.

A bűnösség megállapítására azonban az anyagi büntető jogszabályok törvénysértő alkalmazásával került sor.

A Btk. 277.§ (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az követi el, aki olyan közokiratot, amely nem, vagy nem kizárólag a sajátja, mástól annak beleegyezése nélkül, jogosulatlanul megszerez vagy azt megsemmisíti, megrongálja vagy eltitkolja.

Az irányadó tényállás szerint a szóban lévő közokiratok valóban nem voltak a terhelté, azonban azok a sértett tudtával, sőt megbízásával kerültek a birtokába. A terhelt e közokiratokat nem semmisítette meg, nem rongálta meg és nem is titkolta el, hanem megtagadta a jogosult részére történő visszaadást. Mivel ilyen elkövetési magatartás a Btk. 277.§ (1) bekezdésében nem szerepel, H.A.J. terhelt ezzel kapcsolatos magatartásával bűncselekményt nem követett el.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot a Be. 427.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében akként változtatta meg, hogy a terheltet a Btk. 277.§ (1) bekezdésében írt közokirattal visszaélés büntette miatt emelt vád alól a Be. 331.§ (1) bekezdése és a Be. 6.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján bűncselekmény hiányában felmentette.

A felmentő rendelkezés azonban nem eredményezte a bűnösségi kör olyan mértékű szűkülését, amely a terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés megváltoztatását indokolta volna.

H.A.J. terhére fennmaradó bűncselekmények súlyára, a halmazatra és a bíróságok által feltárt bűnösségi körülményekre figyelemmel a legenyhébb büntetési nemben meghatározott pénzfőbüntetés sem napi tételeinek számában, sem összegében eltúlzottnak nem tekinthető.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 429.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett a bűnügyi költségről.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§ (4) bekezdésén, illetve a Be. 416.§ (4) bekezdésének b/pontján, továbbá a 418.§-a (3) bekezdésén és a 421.§-ának (2) és (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2009. október 20.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelélül:

*írnok
MV*